

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים  
הוצאת עתון הארץ בע"מ נ' "יש עתיד" ואח'  
עתי"מ 2924-05-17  
סוג עניין: חופש המידע  
תאריך פתיחה: 03 מאי 2017  
רמת חיסיון: פתוח לציבור

**בבית-המשפט המחוזי תל-אביב  
בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים**

**בעניין:** עתירה על-פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

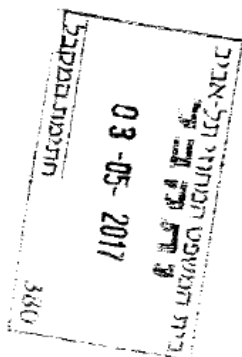
**העותרים:**

1. הוצאת עיתון הארץ בע"מ, ת.פ. 510015449
  2. חיים לוינסון - כתב "הארץ"
- ע"י ב"כ עוה"ד מ. מוזר ואו ט. ליבליך ואו  
ת. גליק ואו פ. מוזר ואו ש. בריק-חיימוביץ  
ואו ע. אשכר ואו י. חנין ואו י. שלמי ואו  
ח. הוכהוויזר ואו ר. פרידנרייך ואו מ.  
רובינשטיין-נגרי ואו א. פרליס ואו ל.  
רבינוביץ  
מרחוב הנמל 40 ת"א ת.ד. 300 ת"א 61002  
טלפון: 03-5442370, פקס: 03-5442375

- נגד -

**המשיבות:**

1. מפלגת "יש עתיד"  
יגאל אלון 157 תל-אביב 6744365  
טלפון: 03-7715050, פקס: 03-7715041
2. מפלגת "הליכוד"  
כנרת (מושבה) ד.ג. עמק הירדן 15105  
טלפון: 04-6709330, פקס: 04-6709443



**עתירה מנהלית**

**[על-פי חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998]**

בית-המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבות למסור לעותרים מידע על התנהלות הפיננסית של המשיבות (להלן: "המידע המבוקש"), כמפורט להלן:

- א. דוחות כספיים של המשיבות לשנים 2014-2016.
  - ב. רשימות 10 מקבלי השכר הגבוה ביותר אצל המשיבות, עלות השכר השנתית, ותפקידם במפלגה.
  - ג. רשימת ההתקשרויות החיצוניות של המשיבות לשנים 2015-2016.
- לחלופין, מתבקש בית-המשפט הנכבד להורות כי מתן המידע המבוקש, או חלק הימנו, יותנה בתנאים שבית-המשפט ימצא לראויים, בנסיבות העניין.
- כן מתבקש כב' בית-המשפט לחייב את המשיבות בהוצאות העותרים, לרבות שכ"ט עו"ד.

**הרקע לעתירה וטעמיה:**

**הצדדים:**

1. העותר 1, הוא המו"ל של העיתון היומי "הארץ" (להלן: "העיתון").

2. העותר 2, מר חיים לוינסון, הוא עיתונאי, כתב העיתון.
3. המשיבה 1, מפלגת "יש עתיד", היא מפלגה שהוקמה בשנת 2012, על ידי יו"ר ומייסד המפלגה, יאיר לפיד. במרכז תפישתה הרעיונית של המפלגה עומדים שינוי סדרי העדיפויות של מדינת ישראל, מאבק בשחיתות השלטונית, קיום שוויון בנטל, בזכויות ובחובות לאזרחי המדינה, צמצום יוקר המחיה, הגדלת ההשתתפות במעגל העבודה, קידום החינוך, דאגה לשכבות המוחלשות, הבראת מערכת הבריאות, צמצום המערכות השלטוניות וחתירה להסדר מדיני.
4. המשיבה 2, מפלגת "הליכוד", היא מפלגה שקמה בשנת 1973 כברית מפלגות, שהתאחדו למפלגה יחידה, בשנת 1988. המפלגה מחזיקה כיום בשלטון וכן החזיקה בשלטון בישראל במשך רוב התקופה מאז שנת 1977 ועד היום.

5. המשיבות הן המחזיקות במידע המבוקש.

#### **הפניות לקבלת המידע ומענה המשיבים:**

6. ביום 28.2.17 פנה העותר 2 למשיבות בבקשה לקבלת המידע.
- פניות העותר 2 מצ"ב ומסומנות כ**נספח א'**.
7. עד למועד הגשת עתירה זו לא הועבר לידי העותרים כל מענה לפנייתם מהמשיבה 1.
8. ביום 28.3.17 נתקבלה תשובת המשיבה 2 כי היא לא תוכל להעביר המידע המבוקש.
9. להלן נוסחה המדויק של התשובה שהתקבלה מהמשיבה 2: "המידע הנוסף שביקשת שכולל את רשימת 20 מקבלי השכר הגבוה בליכוד ואת רשימת ההתקשרויות של הליכוד עם ספקים חיצוניים לשנים 2015 ו-2016, הינו בחינת מידע שפרסומו עלול לפגוע, מעבר למידה הסבירה, בזכויותיהם של עובדי הליכוד לפרטיות ובזכויותיהם של הספקים של תנועת הליכוד".

#### **תשובת המשיבה 2 מצ"ב ומסומנת כנספח ב'.**

10. למען שלמות התמונה יצינו המבקשים כי במסגרת פניותיהם פנה העותר 2 גם למפלגת "העבודה" לקבלת המידע המבוקש. ביום 6.4.17 נתקבלה תשובת מפלגת "העבודה" לפיה: "באשר לדוחות הכספיים המבוקשים על ידך, המפלגה שוקדת על השלמתם והם יוגשו בחודשים הקרובים ונשמח להמציאם כשיוגשו. לגבי שאר המידע אנו בבחינה משפטית של הנושא".

#### **פניית העותר 2 למפלגת "העבודה" והתשובה שנתקבלה מצ"ב ומסומנת כנספח ג'.**

#### **עניין העותרים במידע המבוקש – העניין הציבורי בחשיפת המידע:**

11. הגם שהדין אינו דורש כי עותר יפרט את עניינו במידע המבוקש, הרי שלמען הזהירות יטענו העותרים כי מעמדם ועניינם בפרסום המידע המבוקש נגזרים מעצם עיסוקם, כמו גם מעקרון זכות הציבור לדעת וחופש הביטוי.
12. העותרים מבקשים לעשות שימוש במידע המבוקש במסגרת כתבה עיתונאית הסוקרת את התנהלות הפיננסית של המפלגות בישראל. חזקה היא כי מידע הנמצא בידי רשות ציבורית כהגדרתה בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע" וגם "החוק"), הוא מידע בעל עניין ציבורי אשר צריך להיות גלוי בפני הציבור.
13. בענייננו, מדובר בהתנהלות כספית של המשיבות, שהן שתיים מהמפלגות הגדולות בישראל, אחת מהן היא המפלגה המחזיקה בשלטון, וברי כי מדובר במידע שיש בחשיפתו עניין ציבורי.
14. פרסום המידע המבוקש הוא בגדר תפקידם של העותרים במדינה דמוקרטית, והם רואים לעצמם כשליחות לממש את תפקידם כורועו הארוכה של הציבור לעניין זכותו לדעת.

15. על חשיבותם של כלי התקשורת השונים במימוש הזכות היסודית לחופש הביטוי ובכלל זה, זכות הציבור לדעת, עמד בית המשפט העליון במספר רב של פסקי דין. בב"ש 298/86 ציטרין נ' בית הדין המשמעתי של לשכת עוה"ד [פורסם בנבו] קבע כבי הנשיא שמגר (בעמ' 358):

"לציבור זכות לקבלת כל מידע, אשר יש לו נגיעה לענייניו, כדי לקיים הליכים משפטיים. אולם, העיתונות היא גם זרועו הארוכה של הציבור, המופעלת לצורך איסוף המידע שידעתו ופרסומו חיוניים לציבור, לצורך קיום משטר חברתי מתוקן, חירות ביסרי וממשל תקין. כלי התקשורת הם הגורמים המסייעים בעיצוב דעתו של האזרח ומאפשרים לו שקילה ובחירה חופשיות. תוך ידיעה של המתהווה ותוך יכולת להעריך טיבו של כל אירוע, כל הצעה וכל דבר ביקודת". (מענתה ואילך ההדגשות אינן במקור ט.ל., ל.ר.)

16. הנה-כי-כן, התקשורת (והעותרים בכלל זה) משמשת כלי חשוב ואפקטיבי למימוש זכותו של הציבור לדעת. לאור האמור, לעותרים יש אינטרס ועניין לגיטימיים בקבלת המידע ואף בפרסומו.

17. יפים לענייננו דבריו של בית המשפט העליון בע"א 4244/12 הוצאת עיתון הארץ ואח' נ' ברכה ואח' [פורסם בנבו]:

"העיתונות היא איפוא זו ש'דואה' ו'שומעת' את הדברים עבור הציבור ומביאה את המידע הרלבנטי ל'מוחם' של הפרטים - על מנת שיוכלו לגבש דעה על פעילות הרשות, ובחרי הציבור ופקידי המינהל, לבקר אותם במידת הצורך, ולהשתתף בצורה מושכלת בשיח ובהליך הדמוקרטי".

18. מדובר במידע שיש בפרסומו עניין ציבורי - לציבור זכות לגיטימית לדעת אודות ההתנהלות הכספית של המפלגות הפוליטיות השונות, מפלגות אשר מתחרות על קולו בבחירות. לציבור יש אינטרס לגיטימי לפקח ולבקר - באמצעות מימוש זכות הציבור לדעת וחופש הביטוי - על הגורמים אשר מייצגים אותו בכנסת ישראל.

19. לעניין חשיבותן של המפלגות השונות והתנהלותן בשיטת הממשל בישראל ר' דבריו של ביהמ"ש העליון בבג"ץ 10451/08 סיעת קדימה בכנסת נ' יושבת ראש הכנסת [פורסם בנבו]:

"ההסדרים השונים המייחדים למפלגות, ולהן בלבד, מעמד מייצג של ציבור הבוחרים, מבטאים תפיסת יסוד בשיטה החוקתית בישראל. על פי שיטה זו, המפלגה היא חוליה רבת-חשיבות בשרשרת הפעילות של הדמוקרטיה הייצוגית. זדכה, ניתן לעם לסמס את ריבונותו המהותית ולקדם את מטרותיו. המפלגה כגוף מגלמת מכלול אמונות ודעות, שאיפות ותוכניות מדיניות, של חבריה; העם מבסא את אמונותיו ורצונותיו שלו באמצעות בחירה בין מפלגות שונות, על רשימות מועמדיהן; הנציגים הנבחרים מממשים, באמצעות פעילותם החקיקתית והשלטונית, את רצון העם המשוקלל, כפי שהוא משתקף בתוצאות הבחירות"

20. להתנהלות הפיננסית של המפלגות בישראל יש נגיעה ישירה לתפקודן של המפלגות ומשכך לציבור יש עניין רב בה. כל מידע אודות התנהלות המפלגות בישראל, מכוח היותה מפלגה המייצגת את ציבור בוחריה בכנסת ישראל, הוא מידע שיש לציבור עניין בו ואין מניעה לפרט ולבאר לגביו.

מימון שמוענק להן מכוח חוק מימון מפלגות, הונשג"ג-1975, ומעניק למפלגות מימון שוטף ומימון מיוחד לקראת בחירות מכספי המדינה. משכך, ברי כי המשיבות, כמו שאר המפלגות בישראל, ממומנות מכספי ציבור ודי בכך כדי להצביע על היות המידע המבוקש מידע שיש בו עניין לציבור.

22. הציבור רשאי ואף צריך להיות חשוף למעשיהן של המפלגות המייצגות אותו בכנסת ישראל ועל כן הסירוב למסירת המידע בטענה שמסירת המידע פוגעת בפרטיותם של צדדים שלישיים אינו נימוק בעל משקל מספיק והוא חוטא לתכלית החוק ולשקיפות הנדרשת ממפלגה המייצגת את הציבור ובית המשפט הנכבד מתבקש שלא לאפשר זאת.

**החלת המשפט הציבורי, דרישותיו והדין על גופים הממלאים תפקידים ציבוריים:**

23. כפי שיובהר להלן, העותרים סבורים כי מפלגות השלטון צריכות להחיל על עצמן את ההסדרים והחובות המוחלים על גופים ממשלתיים וציבוריים.

24. כפי שיובהר להלן, אי המענה של המשיבה 1 וסירוב המשיבה 2 לגלות את המידע המבוקש עומדים בסתירה להוראות החוק והפסיקה.

25. יפים לעניינו דבריו של בית המשפט בת"א (ת"א) 36704/04 ינקוביץ שמואל נ' מפלגת העבודה הישראלית [פורסם בבנב], לפיהם מפלגה היא "רשות ציבורית":

"יתרה מזאת- סעיף 2(10) לחוק חופש המידע תשנ"ח – 1998, מגדיר מיהם הגופים עליהם יחולו הוראות החוק:

"רשות ציבורית

(10) גוף אחר הממלא תפקיד ציבורי, שהוא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק מבקר המדינה (נוסח משולב) תש"ח – 1958. חוק מבקר המדינה(נוסח משולב) קובע בסעיף 9: "9) גוף מבוקר

ואלה הגופים אשר יעמדו לביקורתו של המבקר:

(6) כל אדם, מפעל, מוסד, קרן או גוף אחר, שיועמדו לביקורת על פי החוק...." סעיף 22 לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) תשנ"ג- 1993 קובע כי: "22. דוחות של סיעות, רשימות ומועמדים

(א) לא יאוחר מתום 3 חודשים אחרי הבחירות ימסרו התקציבים של סיעת האם, סיעה, רשימה...למבקר המדינה אם חשבונותיהם לתקופת הבחירות...." המשיבה- מפלגת העבודה הישראלית, סיעת הבת שלה ומר ישראל גל הם לפיכך "רשות ציבורית על פי חוק חופש המידע", ואין חיסיון העומד למי מהם.

אשר למידע ובו כלולים פרטים של צדדים שלישיים כלשהם אשר עלולים להיפגע מהמצאת המסמכים, על המשיבה לפעול על פי הוראות סעיף 13 לחוק חופש המידע-חזאת למצער - לא עשתה...."

26. ר' לעניין זה דבריו של כבי' השופט (כתוארו אז) ברק בבג"ץ 1601/90 משולם שליט נ' ח"כ שמעון פרס ואח' [פורסם בבנב]:

"חובת הגילוי נגזרת, כפי שציינתי, מהצורך של האזרח בכלל ושל חבר הכנסת בפרט לקבל מידע חיוני להכרעותיו הפוליטיות. לחובת הגילוי היבט נוסף.

Ch (1914) *Brandeis other people's money* (I). אכן, חשיפתם של ההסכמים הציבוריים תשפיע על חוקיות תוכנם. היא תאפשר ביקורת ציבורית ותגביר את אמון הציבור ברשויות השלטוניות ותחזק את מבנה המשטר והמימשל. עד כה עמדתי על היחס בין חובת הגילוי של ההסכמים הפוליטיים, לבין צורת הממשלה. עתה ברצוני להפנות למקור נוסף לחובת הגילוי. מקור זה נובע מתפקידם הציבורי של הצדדים להסכם. סיעה בכנסת היא יחידה קונסטיטוציונית. מפלגה פוליטית, המשתתפת בבחירות לכנסת, ממלאת תפקיד חוקתי. לסיעה ולחבר הכנסת יש תפקיד ציבורי על-פי דין. אין הם אך גופים מהמשפט הציבורי. סיעה פרלמנטרית או חבר-כנסת, החותמים על הסכם פוליטי, אינם פועלים לעצמם. הם משמשים נאמנים של הציבור.”

27. לאור כל האמור לעיל, למשיבה 1 אין טעם של ממש באי המענה לפנייה ולמשיבה 2 אין טעם של ממש בסירוב, ולעותרים אינטרס לגיטימי בקבלת המידע. במאזן האינטרסים, האינטרס הציבורי לקבלת המידע גובר.

#### חוסר המענה של המשיבה 1 לפניית העותרים:

28. על אף החובה הקבועה בסעיפים 7(ב) ו-7(ג) לחוק חופש המידע, נמנעה כליל המשיבה 1 מלהשיב לפניית העותרים.

29. סעיף 7(ג) לחוק חופש המידע קובע כך:

“**הרשות הציבורית תודיע למבקש המידע ללא שיהוי, ולא יאוחר מ-30 ימים מקבלת הבקשה, על החלטתה בבקשתו; ראש הרשות הציבורית, או מי שהוא הסמיך לכך, רשאי להאריך את התקופה האמורה, במקרה הצורך, ב-30 ימים נוספים, ובלבד שהודיע על כך למבקש בכתב, ונימק את הצורך בהארכת התקופה.**”

30. המשיבה 1 לא עמדה בתנאי זה, ונטלה לעצמה ארכה לקבלת החלטה בבקשה, מבלי שפעלה כמצוות החוק, לנמק את העיכוב ולעדכן את העותרים בעיכוב ובנימוקים לו.

31. למען הזהירות בלבד ייטען כי ככל והייתה המשיבה 1 מחליטה להימנע מגילוי המידע המבוקש, הרי שהייתה חלה עליה החובה לנמק את הסירוב למסירת המידע המבוקש.

#### היעדר הנמקה מספקת של החלטה:

32. נוכח מעמדן של המשיבות העותרים סבורים כי הייתה עליהן החובה לנמק את הסירוב למסירת המידע המבוקש. מעיון בתשובת המשיבה 2, לא עולה כל טעם המצדיק את הימנעותה מגילוי המידע המבוקש.

33. המשיבה 2 טענה בסתמיות כי המידע המבוקש הוא “מידע שפרסומו עלול לפגוע, מעבר למידה הסבירה, בזכויותיהם של עובדי הליכוד לפרטיות ובזכויותיהם של הספקים של תנועת הליכוד”, מבלי לבסס טענה זו ומבלי לתת לה כל אסמכתא. בנסיבות אלו, ברי כי אין בנימוקי המשיבה 2 כדי להצדיק את הימנעותה ממסירת המידע המבוקש.

34. יתרה מכך, שעה שהמדינה מפרסמת את רשימת ספקיה בקביעות<sup>1</sup>, לא יכולה להישמע מפי המשיבה 2 טענה שהמידע המבוקש אודות הספקים שהתקשרו עם המשיבה 2 ספק הוא מידע פרטי, שעלול לפגוע בזכויותיהם של הספקים.

35. המשיבה 2 לא נימקה בשום צורה את החלטה וכלל לא ברור מתשובתה מדוע נמנעה מלמסור לעותרים את

36. לעניין זה ר' נא עעי"מ 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ [פורסם בנבו]:

"חובה אחרת המוסלת על הרשות מכוח הדין המינהלי בכל הנוגע לטיפול בבקשה למסירת מידע לפי חוק חופש המידע, היא החובה לנמק את הסירוב למסירת המידע שנתבקש, כולו או חלקו, ככל שכך החליטה. חובת ההנמקה מקטינה את החשש מפני החלטות שרירותיות או שגויות והיא תורמת לבניית האמון במערכת היחסים שבין הרשות לאזרח במדינה דמוקרטית [...] אכן, רשות ציבורית אינה רשאית להסתפק בסירוב לקוני לבקשה למסירת מידע ועליה לפרט את הטעמים לכך כדי לאפשר למבקש המידע לעמוד על טעמים אלה ולשקול את מהלכיו. פירוש הטעמים לסירוב מאפשר גם לבית המשפט לעמוד על השיקולים ששקלה הרשות ועל האיזון הפנימי שערכה ביניהם, בהעבירו את ההחלטה תחת שבט ביקורתו.

בכל הנוגע לביקורת השיפוטית על החלטות הרשות לפי חוק חופש המידע, יש לחובת ההנמקה חשיבות מיוחדת הואיל והמעורבות השיפוטית בהחלטות אלה מתבצעת בשני רבדים: ראשית בוחן בית המשפט אם החלטת הרשות לסרב למסור מידע מכוח סעיפים 8 או 9 לחוק מקיימת את אמות המידה הנדרשות על פי המשפט המינהלי, דהיינו אם ההליך שבמסגרתו נתקבלה היה תקין והוגן ואם ההחלטה סבירה ומידתית בנסיבות העניין. אך גם אם צלחה החלטת הסירוב משוכה ראשונה זו, עדיין מסורה לבית המשפט על פי סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע סמכות יוצאת דופן החורגת מגדר הביקורת השיפוטית המקובלת על מעשי הרשות."

#### **נטל השכנוע:**

37. מהבחינה הפורמאלית, על אף היעדר הנמקה מספקת, אין המשיבות יכולות לטעון כי המידע המבוקש חוסה בצלו של סייג שבדין, אלא על הרשות מוטל הנטל להוכיח את קיום הנסיבות הכלולות בסייג אלא שהמשיבות לא הרימו את הנטל.

38. בעימות בין האינטרסים, מי שצריך לשכנע שהאינטרס שבו הוא אוחז עדיף – היא הרשות. ר' נא דברי כב' השי" ד"ר מודריק בת"א (ת"א) 2060/99 לשכת עורכי-הדין נ' שר המשפטים [פורסם בנבו]:

"מי צריך לשכנע שהאינטרס שהוא אוחז בו עדיף? לדעתי הדבר מוטל על הרשות. הטעם לכך פשוט. המבקש חסר בסיס מידע מספיק כדי הרמת הנטל אילו הוסב הנטל אליו. הן המבקש אינו מצוי בפרטי המידע שהוא מבקש מן הרשות לגלותו. הכיכד יוכל להראות, שלא על דרך ניתוש, כי עניינו עדיף?"

<sup>1</sup> באתר היחידה הממשלתית לחופש המידע של משרד המשפטים (<https://foi.gov.il>) מתפרסמים מדי רבעון כלל דוחות התקשוריות המדינה. וכוללים, בין היתר, נתונים אודות שם הספק, סכום ההתקשרות, נושא ההתקשרות ועוד.

#### **העניין הציבורי שבגילוי המידע המבוקש:**

39. כאמור לעיל, מדובר במידע שיש בפרסומו תרומה ציבורית ויש בו, בין היתר, כדי לשפוך אור על התנהלותן הפיננסיות של המשיבות, אשר מייצגות את ציבור בוחריהן בכנסת ישראל. ככל הנראה, המשיבות כלל לא נתנו את הדעת לעניין הציבורי הרב בגינו נדרש המידע המבוקש.

40. העותרים סבורים כי יש להם זכות לגיטימית לקבל את המידע המבוקש, במיוחד לאור מעמד המשיבות כמפלגות אשר מציעות עצמן לבחירת הציבור, לאור העובדה כי הן עוסקות גם בהתפקדות של הציבור אליהן

ולאור העובדה כי חברי המפלגה משלמים על דרך הקבע סכומים ניכרים חודשיים כדי להצביע ולהשפיע במוסדות המפלגה עד כדי השפעה על זהות העומד בראשן.

41. נקודת המוצא של הדיון המשפטי היא שהמשיבות מחזיקות במידע המבוקש כנאמנות של הציבור, ומטעמו. בהיותן נאמנות מטעם הציבור, על המשיבות לפעול בשקיפות מלאה. בפסיקת בית-המשפט העליון נקבע כי תכליתו של חוק חופש המידע היא להנהיג בישראל את "מהפיכת השקיפות". בע"א 6576/01 החברה לייזום מיסודה של סי.פי.אם בע"מ נ' לירן (פורסם בנבו) נקבע:

"חוק חופש המידע נועד לאזן בין האינטרסים השונים הכרוכים בגילוי של מידע המצוי בידיה של 'רשות ציבורית' כהגדרתה בסעיף 2 לחוק. נקודת המוצא היא כי 'לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות חוק זה' (סעיף 1 לחוק). בחוק אומנם פורסו סייגים לחובת הגילוי, ואולם בצדק ציין פרופ' ז' סגל, כי 'תכליתו (של החוק – א' מ') היא להנהיג בישראל את 'מהפכת השקיפות' באשר לפעולת הרשויות הציבוריות".

42. במקרה דנן, העניין הציבורי עדיף וגובר על כל טעם. נקודת המוצא היא כי הגילוי עדיף. הערך המגולם בגילוי הוא ערך מועדף וודאי שהוא גובר כאשר אי הגילוי אינו מנומק כראוי.

#### חשיבות חוק חופש המידע וחובת המשיבות למסור מידע:

43. עם חקיקת חוק חופש המידע, עוגנה הזכות לקבלת מידע מהרשויות הציבוריות בחוק. סעיף 1 לחוק חופש המידע קובע, כי לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות החוק.

44. כאמור לעיל, העותרים סבורים כי המפלגות בישראל ראוי כי יכילו ויחילו על עצמן את הוראות המשפט הציבורי וביתר שאת את הדרישה לשקיפות, ניהול בתום לב, והנמקות לגבי פניות לגופים ציבוריים או כאלו בעלי השפעה ציבורית עצומה על הציבור ועל המשטר הדמוקרטי במדינה.

45. חוק חופש המידע מעגן את זכותו של הציבור לדעת. הזכות לקבלת מידע נולדה עוד בטרם נחקק חוק, ובתי-המשפט ראו בה זכות יסוד חשובה המהווה תנאי בסיסי להגשמתו של חופש הביטוי ולמימוש זכויותיו של אדם בכל תחומי החיים. חוק חופש המידע הוא אחד האמצעים שנועדו לשם הבטחת שקיפות המנהל.

46. על חשיבותו של החוק עמד פרופ' זאב סגל, בספרו הזכות לדעת באור חוק חופש המידע (2000), בעמוד 14:

"מה שהיה אינו מה שאמור להיות. שקיפות חדשה תיווצר אם יופנם החוק על-ידי הציבור; אם יכירו הרשויות הציבוריות בכך שנפל דבר בשיטת המשפט והממשל; אם יתנו בתי המשפט פרשנות ראויה לחופש המידע ולמשמעותו."

47. לאחר חקיקת חוק חופש המידע, הלכת והתחזקה התפישה כי בחופש המידע יש כדי להבטיח את מימוש זכויות האדם ולקדם את השקיפות. ר' לעניין זה דברי כבוד השופט (כתוארו אז) ריבלין בע"מ 6013/04 מדינת ישראל - משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ (פורסם בנבו):

"ללא מידע אין דעה, בלא דעה אין ביטוי, ללא ביטוי אין שכנוע. ללא שכנוע אין התמודדות, ובאין התמודדות קיים חשש שהאמת לא תצא לאור. [...]  
דווקא פתיחות, גילוי האמת ושקיפות הם שנדרשים מן השירות הציבורי, שלא בשלו הוא עושה כי אם בשל הציבור. זהו המטר שמשגר חוק חופש המידע.

למותו לציין, כי גילוי ושקיפות הם מוטיב בלתי ניתן לוטו אין לשענות אמון הציבור  
בשירות הציבורי.

48. עמדה זו של בית המשפט העליון ראוי לה כי תוחל גם על המפלגות.

49. רי לעניין זה דבריו של כבי השופט (כתוארו אז) ברק בבג"ץ 1601/90 משולם שליט נ' ח"כ שמעון פרס ואח'  
[פורסם בנבו]:

"מידע, המצוי אצל איש פרטי, יחזיקו לעצמו. אין עליו חובה לגלותו, אלא  
אם כן חובת תוס-הלב מחייבת זאת (על-פי סעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי),  
תשל"ג-1973). לא כן איש הציבור. מידע המצוי עמו אינו "נכס" פרטי משלו.  
זהו "נכס" השייך לציבור, ועליו להביאו לידיעת הציבור. עמד על כך  
השופט ח' כהן בבג"צ 142/70 [6], בעמ' 331: "הטענה כי באין חובה חוקית  
לגלות, רשאי אני לכסות ולא לגלות - יכול ותישמע מפי אדם או  
תאגיד פרטי... אבל אין היא נשמעת מפי רשות הממלאת תפקיד על פי דין. לא  
הרי רשות היחיד כהרי רשות הציבור, שזו בתוך שלה היא עושה, ברצונה  
מעניקה וברצונה מסרבת, ואילו זו כל כולה לא נוצרה כי אם לשרת את  
הכלל, ומשלה אין לה ולא כלום: כל אשר יש לה מופקד בידיה כנאמן,  
וכשלעצמה אין לה זכויות או חובות נוספות על אלה, או שונות ונפרדות  
מאלה, אשר הן נובעות מנאמנות זו או הוקנו לה או הוטלו עליה מכוח הוראות  
חוקות".

50. יפים לענייננו דבריו של ביהמ"ש העליון בבג"ץ 2283/07 פורום משפטי למען ארץ-ישראל נ' הוועדה  
לבחירת שופטים [פורסם בנבו]:

"יחד עם זאת, המסקנה המשפטית כי חוק חופש המידע אינו חל על הוועדה  
לבחירת שופטים, איננה פוטרת את הוועדה מן החובה ליתן דעתה לעקרונות  
שהותו בפסיקה ועוגנו באותו חוק בדבר זכותו של הציבור לקבל מידע על  
פעילותם של גופים ציבוריים. זאת מכמה טעמים - ראשית, כבר בדברי ההסבר  
של הצעת חוק חופש המידע צויין כי:

הצעת החוק אינה באה למצות את מלוא האפשרות החוקית לקבל  
מידע מן הרשויות. נסיבות אשר אינן נופלות בגדר זכות למידע לפי  
חוק זה, בשל מהות המידע המבוקש, מיהות המבקש או הרשות  
המתבקשת - אין ההצעה באה להשמיע איסור לתת בהן מידע

(ה"ח תשנ"ז 397. כן ראו והשוו בג"צ 10271/02 פריד נ' משטרת  
ישראל - מחוז ירושלים) [פורסם בנבו], (30.7.2006).

ובמילים אחרות, אין להשקיף על חוק חופש המידע כ"הסדר שלילי" החוסם  
את זכותו של הציבור או של פרס המעוניין בדבר לעתור לקבלת מידע מגופים  
ציבוריים שאינם עונים להגדרת "רשות ציבורית" על פיו. שנית, החובה  
המוטלת על הוועדה לבחירת שופטים לפעול ברוח העקרונות שהותו בפסיקה  
ובחוק חופש המידע בכל הנוגע לזכותו של הציבור לקבל מידע, הגם שאינה  
עונה להגדרת "רשות ציבורית" שבחוק, נגזרת ממעמדה הרם ומן התפקיד  
הציבורי החשוב אותו היא ממלאה בהיותה מופקדת כנאמן הציבור על



51. כאמור לעיל ההלכות בדבר הערכים החוקתיים, זכות הציבור לדעת, גילוי האמת, בקרה וביקורת על תקינות פעולות שלטוניות ראוי להן כי יוחלו גם על מפלגות השלטון המבקשות מן הציבור לבחור בהן להוביל את מדינת ישראל ועל כן מוגשת עתירה זו.
52. מציב תצהיר העותר 2, מר חיים לוינסון, לאימות האמור בעתירה זו.

אשר על כן ולאור האמור לעיל מתבקש בית-המשפט הנכבד לקבל את העתירה ולהורות למשיבות למסור לעותרים את המידע המבוקש ולחילופין לצמצם את הסירוב באופן מידתי ושקול. כמו-כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבות בהוצאות העותרים ובשכ"ט עו"ד.



ליטל רבינוביץ, עו"ד



ט. ליבליך, עו"ד

ב"כ העותרים



**הארץ HAARETZ**

Daily Newspaper Ltd. [www.haaretz.com](http://www.haaretz.com)

21 Salman Schocken st.  
Tel Aviv, 61001 Israel  
Tel: (972-3) 5121204  
Fax: (972-3) 6810012  
[contact@haaretz.co.il](mailto:contact@haaretz.co.il)

לכבוד  
מר גיל סגל  
מנכ"ל מפלגת יש עתיד  
באמצעות אימייל:

במסגרת כתבה שאני עושה על התנהלות הפיננסית של המפלגות בישראל, אבקשך להעביר לי את המידע הבא:

- א. דוחות כספיים של מפלגת יש עתיד לשנים 2014, 2015, 2016.
- ב. רשימת 20 מקבלי השכר הגבוה ביותר במפלגת יש עתיד, עלות השכר השנתית, ותפקידם במפלגה.
- ג. רשימת ההתקשרויות החיצוניות של מפלגת יש עתיד לשנים 2015 ו-2016.

אני סמוך ובטוח, שכמנכ"ל של גוף ציבורי חשוב כמו מפלגת יש עתיד, הממומן מכספי משלם המיסים, תמצא לנכון להעביר לרשותי את המידע המבוקש. אפנה גם תשומת ליבך לפסק הדין של בית המשפט העליון בעתירת הפורום המשפטי נגד ארץ ישראל נגד הוועדה למינוי שופטים: "המסקנה המשפטית כי חוק חופש המידע אינו חל על הוועדה לבחירת שופטים, איננה פוטרת את הוועדה מן החובה ליתן דעתה לעקרונות שהותוו בפסיקה ועוגנו באותו חוק בדבר זכותו של הציבור לקבל מידע על פעילותם של גופים ציבוריים.... אין להשקיף על חוק חופש המידע כ"הסדר שלילי" החוסם את זכותו של הציבור או של פרט המעוניין בדבר לעתור לקבלת מידע מגופים ציבוריים שאינם עונים להגדרת "רשות ציבורית" על פיו. שנית, החובה המוטלת על הוועדה לבחירת שופטים לפעול ברוח העקרונות שהותוו בפסיקה ובחוק חופש המידע ככל הנוגע לזכותו של הציבור לקבל מידע, הגם שאינה עונה להגדרת "רשות ציבורית" שבחוק, נגזרת ממעמדה הרם ומן התפקיד הציבורי החשוב אותו היא ממלאה בהיותה מופקדת כנאמן הציבור על בחירתם של שופטים." (בג"ץ 2283/07).

אודה להעברת החומר המבוקש תוך 30 יום.

אשמח לעמוד לרשותך בכל דבר ועניין.

חיים לוינסון  
הארץ  
0505204118  
chaimlevinson@gmail.com

## הארץ HAARETZ

Daily Newspaper Ltd. www.haaretz.com

21 Salman Schocken st.  
Tel Aviv, 61001 Israel  
Tel: (972-3) 5121204  
Fax: (972-3) 6810012  
contact@haaretz.co.il

לכבוד  
מר צורי סיסו  
מנכ"ל מפלגת הליכוד  
באמצעות אימייל:

הנדון: בקשה לקבל מידע על מפלגת הליכוד

במסגרת כתבה שאני עושה על התנהלות הפיננסית של המפלגות בישראל, אבקשך להעביר לי את המידע הבא:

- א. דוחות כספיים של מפלגת הליכוד לשנים 2014, 2015, 2016.
- ב. רשימת 20 מקבלי השכר הגבוה ביותר במפלגת הליכוד, עלות השכר השנתית, ותפקידם במפלגה.
- ג. רשימת ההתקשרויות החיצוניות של מפלגת הליכוד לשנים 2015 ו-2016.

אני סמוך ובטוח, שכמנכ"ל של גוף ציבורי חשוב כמו מפלגת הליכוד, הממומן מכספי משלם המיסים, תמצא לנכון להעביר לרשותי את המידע המבוקש. אפנה גם תשומת ליבך לפסק הדין של בית המשפט העליון בעתירת הפורום המשפטי נגד ארץ ישראל נגד הוועדה למינוי שופטים: "המסקנה המשפטית כי חוק חופש המידע אינו חל על הוועדה לבחירת שופטים, איננה פוטרת את הוועדה מן החובה ליתן דעתה לעקרונות שהותוו בפסיקה ועוגנו באותו חוק בדבר זכותו של הציבור לקבל מידע על פעילותם של גופים ציבוריים.... אין להשקיף על חוק חופש המידע כ"הסדר שלילי" החוסם את זכותו של הציבור או של פרט המעוניין בדבר לעתור לקבלת מידע מגופים ציבוריים שאינם עונים להגדרת "רשות ציבורית" על פיו. שנית, החובה המוטלת על הוועדה לבחירת שופטים לפעול ברוח העקרונות שהותוו בפסיקה ובחוק חופש המידע בכל הנוגע לזכותו של הציבור לקבל מידע, הגם שאינה עונה להגדרת "רשות ציבורית" שבחוק, נגזרת ממעמדה הרם ומן התפקיד הציבורי החשוב אותו היא ממלאה בהיותה מופקדת כנאמן הציבור על בחירתם של שופטים." (בג"ץ 2283/07).

אודה להעברת החומר המבוקש תוך 30 יום.

אשמח לעמוד לרשותך בכל דבר ועניין.

חיים לוינסון  
הארץ  
0505204118  
chaimlevinson@gmail.com

ב'

**אבי הלוי, עורך דין**  
Avi Halevy, Advocate

28 במרץ 2017

בפקס: 03-6815857  
ובדוא"ל

לכבוד  
מר חיים לוינסון  
הוצאת עיתון הארץ  
זלמן שוקן 21  
תל אביב 61001

א.ג.

הנדון: בקשת מיום ה-28 בפברואר 2017 לקבלת מידע

תנועת הליכוד מגישה מדי שנה לרשם המפלגות הודעה על נכסיה והתחייבויותיה לפי סעיף 25א(ג)

לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992. להודעה מצורפים, בין היתר, הדוחות החשבונאיים השנתיים של המפלגה.

המפלגה מוסרת מידע נוסף ומפורט אודות התנהלותה הכספית למבקר המדינה, במסגרת הביקורות שהוא העורך, לפי סעיף 10 לחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973, על התנהלותה הכספית של המפלגה במהלך ניהול ענייניה השוטפים ובמהלך מערכות הבחירות הכלליות לכנסת ולרשויות המקומיות.

הדוחות שהמפלגה מוסרת לרשם המפלגות פתוחים לעיון הציבור במשרדי רשם המפלגות. דוחות הביקורת של מבקר המדינה מתפרסמים לציבור באתר של משרד מבקר המדינה.

המידע הנוסף שביקשת שכולל את רשימת 20 מקבלי השכר הגבוה בליכוד ואת רשימת ההתקשרויות של הליכוד עם ספקים חיצוניים לשנים 2015 ו-2016, הינו בחינת מידע שפרסומו עלול לפגוע, מעבר למידה הסבירה, בזכויותיהם של עובדי הליכוד לפרטיות ובזכויותיהם של הספקים של תנועת הליכוד.

בכבוד רב,  
אבי הלוי, עו"ד  
היועץ המשפטי של תנועת הליכוד

העתקים:  
מר צורי סיסו, מ"מ מנכ"ל הליכוד ומנהל אגף מחשב  
מר מאור חמו, ר"ח של הליכוד

כנרת (מושבה) ד.ג. עמק הירדן 15105 טל: 04-6709330 פקס: 04-6709443



**הארץ**  
Daily Newspaper Ltd. www.haaretz.com

21 Salman Schocken st.  
Tel Aviv, 61001 Israel  
Tel: (972-3) 5121204  
Fax: (972-3) 6810012  
contact@haaretz.co.il

לכבוד  
מר ערן חרמוני  
מזכ"ל מפלגת העבודה  
באמצעות אימייל:

**הנדון: בקשה לקבל מידע על מפלגת העבודה**

מר חרמוני הנכבד שלום וברכה,

במסגרת כתבה שאני עושה על התנהלות הפיננסית של המפלגות בישראל, אבקשך להעביר לי את המידע הבא:

- א. דוחות כספיים של מפלגת העבודה לשנים 2014, 2015, 2016.  
ב. רשימת 20 מקבלי השכר הגבוה ביותר במפלגת העבודה, עלות השכר השנתית, ותפקידם במפלגה.  
ג. רשימת ההתקשרויות החיצוניות של מפלגת העבודה לשנים 2015 ו-2016.

אני סמוך ובטוח, שכמזכ"ל של גוף ציבורי חשוב כמו מפלגת העבודה, הממומן מכספי משלם המיסים, תמצא לנכון להעביר לרשותי את המידע המבוקש. אפנה גם תשומת ליבך לפסק הדין של בית המשפט העליון בעתירת הפורום המשפטי נגד ארץ ישראל נגד הוועדה למינוי שופטים: "המסקנה המשפטית כי חוק הופש המידע אינו חל על הוועדה לבחירת שופטים, איננה פוטרת את הוועדה מן החובה ליתן דעתה לעקרונות שהותוו בפסיקה ועוגנו באותו חוק בדבר זכותו של הציבור לקבל מידע על פעילותם של גופים ציבוריים.... אין להשקיף על חוק הופש המידע כ"הסדר שלילי" החוסם את זכותו של הציבור או של פרט המעוניין בדבר לעתור לקבלת מידע מגופים ציבוריים שאינם עונים להגדרת "רשות ציבורית" על פיו. שנית, החובה המוטלת על הוועדה לבחירת שופטים לפעול ברוח העקרונות שהותוו בפסיקה ובחוק הופש המידע בכל הנוגע לזכותו של הציבור לקבל מידע, הגם שאינה עונה להגדרת "רשות ציבורית" שבחוק, נגזרת ממעמדה הרם ומן התפקיד הציבורי החשוב אותו היא ממלאה בהיותה מופקדת כנאמן הציבור על בחירתם של שופטים." (בג"ץ 2283/07).

אודה להעברת החומר המבוקש תוך 30 יום.

אשמח לעמוד לרשותך בכל דבר ועניין.

חיים לוינסון  
הארץ  
0505204118  
chaimlevinson@gmail.com

## העבודה

לשכת המזכיר הכללי  
Office of the Secretary General

Eran Hermoni

ערן חרמוני

יום חמישי 6 באפריל 2017

לכבוד

חיים לוינסון

עיתון הארץ

באמצעות דוא"ל

הנדון: פנייתך בנושא קבלת מידע.

תודה על פנייתך אשר בנדון.

אנו כמפלגה מכבדים את עקרון חופש המידע.

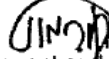
מפלגת העבודה הישראלית הינה גוף המאוגד ומבוקר על פי חוק, אי לכך חלים על המפלגה הכללים החלים על מפלגות במדינת ישראל. מעיון בדוחות מבקר המדינה ניתן ללמוד כי תקציבה של המפלגה מבוקר ומדווח במסגרת דוחות מבקר המדינה. כמו כן, הדוחות הכספיים של המפלגה נשלחים לרשם המפלגות, ומפורסמים על ידו.

באשר לדוחות הכספיים המבוקשים על ידך, המפלגה שוקדת על השלמתם והם יוגשו בחודשים הקרובים ונשמח להמציאם כשיוגשו. לגבי שאר המידע אנו בבחינה משפטית של הנושא.

לידיעתך, בשנים האחרונות המפלגה פעלה על מנת להנגיש מידע אודותיה ואודות פעילויותיה לכלל הציבור וניתן לראות זאת באתר המפלגה המדבר בעד עצמו.

בברכת חג שמח,

ערן חרמוני



מזכ"ל מפלגת העבודה

העתק

ח"כ יצחק הרצוג, יו"ר מפלגת העבודה.

---

טל' לשכה: 03-7283614, נייד: 052-3691782, פקס לשכה: 03-7946901, דוא"ל: Eran@havoda.org.il  
יגאל אלון 53, תל-אביב

## תצהיר

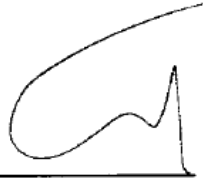
אני החתום מטה, חיים לוינסון, נושא תעודת זהות שמספרה 939932547 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני עיתונאי בעיתון "הארץ" ועושה תצהירי זה לתמיכה בעתירה מנהלית ע"פ חוק חופש המידע נגד מפלגת "יש עתיד" ומפלגת "הליכוד".
2. האמור בפתיח לעתירה ובסעיפים 1-10, 13-14, 16, 18, 20-22 שבעתירה הוא בידיעתי האישית.
3. האמור בסעיפים 11-12, 15, 17, 19, 23-52 שבעתירה הוא נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי ולפי מיטב הבנתי ע"פ ייעוץ משפטי שקיבלתי.
4. אני מצהיר כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.



10  
חיים לוינסון

אני הח"מ, עו"ד ליבליך טל מאשר כי ביום 30.4.17 הופיע בפני מר חיים לוינסון, אשר זוהה ע"פ תעודת זהות מספר אילן 5111 ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.



חתימה

ליבליך טל, עו"ד  
LIEBLICH TAL  
הנמל 40-42 ת.ד. 300, 61002  
TEL-AVIV, 40-42 HANAMAL P.O.  
03-5442375, פקס: 03-5442375

חותמת